

PREDICĂ LA SĂRBĂTOAREA SFINTEI CUVIOASE PARASCHIVA

Preot dr. Ionel Popescu

„Întru tine, maică, cu osârdie s-a mântuit cel după chip;
că, luînd crucea, ai urmat lui Hristos și lucrînd, ai învățat
să nu se uite la trup, căci este trecător; ci să poarte grijă
de suflet, de lucrul cel nemuritor”
(Troparul sărbătorii)

SERMON ON THE FEAST OF THE HOLY MOTHER PARASCHIVA

Abstract : If we love the Holy Mother Paraschiva, we have a duty to follow the example of her life of holiness, humility, sacrifice, renunciation of the world of sin and therefore of Christ, our supreme model of holiness. Our guide on the path to holiness, St. Paraschiva teaches us in these times that: heart without malice, simple, upright, humble, sweet. Only in such a heart does divine grace spread, as in a „pleasant dwelling

Keywords: holy, example, sacrifice, divine, grace

Iubiți credincioși,

La data de 14 octombrie, Biserica Ortodoxă face pomenire, după o străveche rânduială, Preacuvioasei noastre maici Paraschiva.

„Sărbătoarea aceasta – scria cineva – are o importanță covârșitoare, deoarece rămășițele pământești ale Preacuvioasei, învrednicite de Dumnezeu cu darul facerii de minuni, se regăsesc de mai bine de 340 de ani în Moldova”¹.

Familia sfintei Paraschiva era originară din localitatea Epivat – Ipovate, orașel situat lângă Silivria, în Tracia, aflat la 50 km vest de Constantinopol, pe coasta nordică a Mării Marmara².

¹ Preot Scarlat Porcescu, *Cuvânt festiv la hramul Sfintei Cuvioase Paraschiva*, în rev. „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, anul XXV, nr.10-12/1949, p. 28-32.

² Pr. prof. Milan Șesan, *Cinstirea Cuvioasei Paraschiva*, în rev. „M.M.S.”, anul XXX, nr.3/1955, p. 130-136.

Părinții cuvioasei, renumiți în acele părți și de neam bun, i-au asigurat copilei o bună creștere, dar contradicțiile societății în care trăiau, sărăcia unora, belșugul altora, au determinat-o de timpuriu pe copila Paraschiva să iubească pe cei săraci și obijduiți. De aceea, slujba acatistului o pomenește ca pe cea care „haina cea scumpă cu a cerșetorului a schimbat-o”.

Renunțând la traiul bun și îndestulător, ea a părăsit locul natal, Epivatul, în fragedă tinerețe, spre a se dedica slujirii săracilor, împodobirii sufletului ei cu mărgăritarele cele mai de preț: credința, dragostea de Dumnezeu, de Biserică și faptele bune. Urma, în felul acesta și exemplul fratelui ei mai mare care, tot la tinerețe, a părăsit casa părintească și s-a dăruit pe sine, cu trup și suflet, slujirii Domnului nostru Iisus Hristos. Pentru cunoștințele sale teologice și viața sa curată, el a fost învrednicit de Dumnezeu să devină episcop cu numele de Eutihie-Eufimie.

Cinstiți creștini și creștine,

Itinerarul vieții pământești a celei ce a devenit Sfânta Cuvioasă Paraschiva a fost consemnat de către „biografii” săi și îl putem citi cu toții în Viețile sfinților, în Sinaxar și în multe lucrări ce i-au fost dedicate.

După plecarea din casa părintească, a viețuit în Constantinopol, apoi la mănăstirea Maicii Domnului din Ieraclia (ținutul Pontului), Asia Mică, în Țara Sfântă, la Ierusalim, unde și „blândețele picioare Mântuitorului Hristos au călcat” și în valea Iordanului, nevoindu-se precum sfânta Maria Egipteanca. „Băutura întrebuița apa de izvor – citim în Viețile sfinților – și din aceasta foarte puțină; trebuința așternutului o împlinea cu o rogojină, iar îmbrăcămintea ei era o haină și aceasta foarte zdrențăroasă. Cântarea pe buze o avea neîncetată, lacrimile de-a pururea și peste acestea înflorea dragostea, iar vârful bunătăților, care este smerita cugetare, le cuprindea pe toate”.

Într-o noapte de taină, când sufletul cuvioasei plutea pe aripile rugăciunii, „a văzut pe îngerul lui Dumnezeu în chip de tânăr prea luminos, care, venind la ea, i-a zis: Să lași pustiul și să te întorci în patria ta, pentru că acolo ți se cuvine să-ți dai trupul pământului, iar duhul tău să treacă la nematerialnicele lăcașuri”.

Ascultând porunca Domnului, cuvioasa a pornit spre casă, a poposit în Constantinopol și s-a închinat în sfințele biserici și mănăstiri, apoi a ajuns în Calicratia, unde și-a încredințat sufletul „în mâinile îngerilor și, prin ei, lăcașurilor celor veșnice și dumnezeiești”, iar trupul a fost îngropat „la un loc neînsemnat”.

Întrucât „în sfinți strălucește Hristos”, atunci este adevărat că „între Dumnezeu și omul credincios continuă legăturile mijlocite de harurile divine așa cum a lămurit-o sfântul Grigorie Palama”, scria profesorul și preotul Milan Șesan. Așadar, a rânduit Dumnezeu ca trupul sfintei, făcător de minuni, să fie dezgropat și depus în biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel din Epivat, unde a rămas 150 de ani (până în jurul anului 1200).

Făcând referire la momentul minunat al descoperirii Sfințelor moaște ale cuvioasei, ierarhul cărturar și părinte al poeziei românești, Sfântul Dosoftei scrie, în viața ei: „Și săpând aflară trupul sfintei nesticat, întreg cu totul sănătos, cu mireme scumpe mirosind, mai frumos decât trandafirul și decât tămâia și decât toate miruri(le) scumpe”³.

Prin voia Tatălui ceresc, moaștele sfintei Paraschiva au ajuns la Târnovo, capitala statului româno-bulgar și depuse într-o capelă lipită de reședința voievodului Ioan Asan al II-lea. Două documente importante din acele vremuri vorbesc despre aceste momente binecuvântate. Unul, scris cu prilejul unei serbări, de patriarhul Eftimie, relatează viața Sfintei Cuvioase Paraschiva, ale cărei moaște au fost aduse la Târnovo, în anul 1223, iar cel de-al doilea este o piatră cu inscripția „Sfânta Paraschiva” în limba greacă⁴.

După căderea imperiului româno-bulgar, sultanul Baiazid a dăruit moaștele Sfintei Cuvioase Paraschiva voievodului Țării Românești, Mircea cel Bătrân. Același sultan le-a încredințat, după bătălia de la Nicopole, Anghelinei, Kneaghina Serbiei, care le-a așezat în cetatea Belgradului, nu departe de plaiurile Banatului.

La anul 1521, turcii au cucerit Serbia și Suleiman al V-lea a strămutat moaștele cuvioasei iarăși la Constantinopol, încredințându-le, pe bani, Patriarhiei Ortodoxe de acolo.

Iată, preaiubiți credincioși, cum a sfințit, sute de ani, cuvioasa Paraschiva, prin moaștele sale făcătoare de minuni, imperii, popoare și țări din sud-estul Europei și păgânii ferindu-se să le profaneze.

Dreptmăritori creștini,

După o călătorie de secole prin sudul Dunării, a rânduit Părintele ceresc ca moaștele făcătoare de minuni ale Sfintei noastre maici Paraschiva să ajungă în cetatea Iașilor, străveche vatră a ortodoxiei românești. Domnitorul Vasile Lupu, iubitor de Dumnezeu, de spiritualitate și cultură ortodoxă, de țară și de popor, a plătit turcilor datoriile Patriarhiei Ortodoxe din Constantinopol și a primit în dar de la patriarhul Partenie „aceste prea cinstite moaște ale Cuvioasei Maicii noastre Paraschiva, ce se cheamă Piatca (Vineri)”⁵.

În anul Domnului 1641, luna iunie, sfintele moaște ale cuvioasei Paraschiva au fost aduse la Iași, procesiunile impresionante ce au avut loc cu acel prilej fiind consemnate într-o gravură minunată din Cazanica mitropolitul Varlaam și pictate în frescele interioare ale catedralei arhiepiscopale din Roman, precum și pe perețele de miazăzi al bisericii Sfinții Trei Ierarhi din Iași, ctitoria voievodului bine credincios, Vasile Lupu.

Către sfârșitul secolului al XIX-lea, au început lucrările de restaurare a bisericii Sfinții Trei Ierarhi și arhitectul francez care le coordona (Lecomte de

³ Viața și petrecerea svinților, Iași, 1682-1686, tomul IV, f. 65.

⁴ Ovidiu Marina, Însemnări din Bugaria, București, 1954, p. 278.

⁵ Onomasticul „paraskevi” înseamnă „a cincina zi a săptămânii, vineri”.

Nouy) a cerut ca racla cu sfintele moaște să fie mutată în Sala gotică din curtea mănăstirii. La anul 1888, în noaptea de 26-27 decembrie, a izbucnit un incendiu care a mistuit sala gotică, a topit racla din argint, dar „s-au găsit neatînse pe jăratecul dogorător moaștele Sfintei”.

La 9 ianuarie 1889, moaștele sfintei Paraschiva au fost mutate în noua și frumoasa catedrală mitropolitană din Iași, ctitorie a mitropolitului Veniamin Costache, finalizată și târnosită de mitropolitul Iosif Naniescu. Din acest sfânt lăcaș, cuvioasa Paraschiva a ocrotit Iașiul și Moldova în vremea celor două războaie mondiale, așa după cum le ocrotește și în zilele noastre. Deși asupra orașului au căzut multe bombe, catedrala mitropolitană nu a fost atinsă de nici un obuz. Bătrânii spun „că ostașii vedeau noaptea, în timpul războiului, o femeie uriașă îmbrăcată în alb deasupra Iașilor, ocrotindu-l de ocupație și bombardamente. Așa știe să ajute Preacuvioasa Paraschiva patria ei adoptivă pentru credința poporului nostru dreptcredincios”.

Dinspre răsărit se apropiau însă armatele regimului bolșevic ateu, distrugătorul bisericilor, mănăstirilor și al vieții bisericești din Rusia, așa încât, de comun acord cu autoritățile militare, s-a hotărât mutarea raclei cu moaștele cuvioasei la mănăstirea Ciorogârla-Samurcăsești, ctitorie a familiei vornicului Constatin Samurcaș, situată la 12 km vest de București. Din acest lăcaș au fost aduse, apoi, la catedrala patriarhală din București și așezate lângă racla cu moaștele sfântului Dimitrie Basarabov. Deși țara noastră era în război, procesiunea de primire a Sfintelor Moaște în București a fost impunătoare și emoționantă. Așezată pe un afet de tun, îmbrăcat în tricolor, racla cu moaștele cuvioasei sfânta Paraschiva a fost însoțită spre catedrală de o escortă militară, de sute de preoți și monahi, în prezența a mii de credincioși. Așa de iubită era cuvioasa și în sudul țării și atât de mult și-au legat înaintașii noștri nădejtile de rugăciunile și ajutorul ei în acele vremuri atât de grele. La sfârșitul lunii noiembrie a anului 1944, moaștele sfintei Paraschiva au fost reșezate în catedrala mitropolitană din Iași, să fie mereu de strajă la granița dinspre Răsărit a țării noastre, așa cum Sfântul Voievod Ștefan cel Mare străjuiește partea de nord, iar Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș pe cea de sud-vest.

Dragi credincioși,

Unul din vrednicii arhipăstori ai Bisericii noastre dreptmăritoare, mitropolitul Nicolae Mladin scria că „podoaba și mândria părinților sunt copiii lor, în care își prelungesc făptura de carne și duh; dacă podoaba marilor personalități sunt ucenicii în care sufletul lor și ideile lor prind viață și se împlinesc, cu atât mai mult sfinții, care strălucesc ca niște lumini din lumina lui Hristos, sunt podoaba cea frumoasă a Domnului. Dar ei sunt și podoaba Bisericii. Ei sunt acele

mădulare ale „trupului lui Hristos”, în care duhul lui Hristos, duhul Bisericii s-a întrupat în chip mai desăvârșit”⁶.

O asemenea podoabă este Sfânta noastră Maică Paraschiva, al cărei cult, împreună cu al altor „prieteni și casnici ai lui Dumnezeu”, a fost generalizat la nivelul întregii Patriarhii Române, prin hotărârea sinodală din anul 1955⁷. Prezența unor ierarhi ai Bisericilor surori ortodoxe la ședința solemnă a Sfântului Sinod și la ceremoniile de la Iași, când a fost citită enciclica privitoare la cinstirea Sfintelor Moaște ale cuvioasei Paraschiva în Biserica noastră, constituie o mărturie a generalizării cultului ei în întreaga Ortodoxie.

Sfânta Maică Paraschiva, întru cinstirea căreia se organizează, la 14 octombrie, unul din cele mai mari și mai importante pelerinaje naționale în cetatea Iașilor, a fost învrednicită de Dumnezeu cu darul săvârșirii de minuni. Ea s-a dăruit pe sine cu totul lui Hristos și El i-a dăruit harul de a-i însoți și ajuta pe credincioși în urcușul lor duhovnicesc, adesea plin de ispите, încercări și necazuri, pe calea spre mântuire. Învățându-ne, prin viața ei de sfințenie să nu ne preocupăm exclusiv de trup, „căci este trecător”, ci să purtăm grijă mare „de suflet, de lucrul cel nemuritor ...”, sfânta Paraschiva a ajutat și ajută, cu rugăciunile ei, în vremuri de secetă, de boli grele și incurabile, de războiul cel dintre noi și din lăuntru nostru, săvârșind minuni, prin puterea lui Dumnezeu, pentru bolnavii sufletește și trupește, pentru preoți, preotese, monahi și pentru toți credincioșii care îngenunchiază la racla ei „cu credință, cu nădejde și cu dragoste”. De aceea, pelerinajele la moaștele cuvioasei nu au putut fi oprite nici în vremea pandemiei, credincioșii din toată țara simțind nevoia de a merge la Iași și de a-i cere ajutorul în lupta cu ispитеle, bolile și încercările vieții.

În același timp, dacă o iubim pe Sfânta Cuvioasă Maică Paraschiva, avem datoria de a-i urma pilda vieții sale de sfințenie, smerenie, jertfă, lepădare de lumea păcatului și de urmare a lui Hristos, modelul nostru suprem de sfințenie.

Călăuzitoarea noastră pe calea sfințeniei, sfânta Paraschiva ne învață în aceste vremuri că: „noi putem osteni cu generozitate în lupta virtuții, să postim, să priveghem și să practicăm orice fel de altă asceză, totul este în zadar dacă nu luptăm să ne facem o inimă fără răutate, simplă, dreaptă, smerită, dulce. Numai într-o astfel de inimă se răspândește, ca într-o „locuință plăcută, harul divin”⁸. Amin.

---

⁶ Nicolae, mitropolitul Ardealului, *Sfinții în viața morală ortodoxă*, în *Studii de Teologie Morală*, Ed. și Tipografia Arhiepiscopiei, Sibiu, 1969, p. 332.

⁷ A se vedea „Biserica Ortodoxă Română”, anul LXXIII, nr.11-12/1955, p. 1030-1071.

⁸ Mladin, p. 325.